

Ohcejoga gielddá
Utsjoen kunta

©Jussi Kautovaara

Ikäihmisten palveluopas

Sisältö

Alkusanat.....	1
1. ASUMISTA TUKEVAT PALVELUT.....	2
1.1 Kotipalvelu.....	2
1.2 Kotisairaahoito.....	2
1.3 Tukipalvelut.....	2
1.3.1 Ateriapalvelut.....	3
1.3.2 Siivouspalvelu.....	3
1.3.3 Pyykkipalvelu.....	4
1.3.4 Kuljetuspalvelu.....	4
1.3.5 Päivätoiminta.....	4
2 PALVELUMAKSUT KOTIPALVELU JA KOTISAIRAANHOITO.....	5
3 OMAISHOIDON TUKI.....	6
4 ASUMINEN.....	7
4.1 Vuokra-asuminen.....	7
4.2 Palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen.....	7
4.2.1 Aspa -koti Goahti.....	7
4.2.2 Seitakartano.....	8
4.2.3 Tehostettu palveluasuminen, Dorvu.....	8
5 TERVEYDENHUOLTOPALVELUT.....	9
5.1 Diabeteshoitaja.....	9
5.2 Ravitsemusneuvonta.....	9
5.3 Muistineuvola.....	9
5.4 Mielenterveys- ja päihdepalvelut.....	9
5.5 Fysioterapia ja apuvälinepalvelut.....	10
5.6 Hammashoitola.....	10
5.7 Terveyskeskuksen vastaanotto.....	10
5.8 Vuodeosasto.....	12
5.9 Rintamaveteraanien kuntoutus.....	13
6 POTILAS- JA SOSIAALIASIAMIES.....	14

6.1	Potilasasiamies.....	14
6.2	Sosiaaliasiamies.....	14
7	SOSIAALIPALVELUT.....	15
7.1	Sosiaalityö ja sosiaaliohjaus.....	15
7.2	Toimeentulo.....	15
7.2.1	Toimeentulotuki.....	15
7.2.1	Välitystili ja edunvalvonta.....	16
7.2.2	Talous- ja velkaneuvonta.....	16
7.3	Vammaispalvelut.....	16
7.4	Sosiaali- ja kriisipäivystys.....	17
7.5	Päihdetyö.....	17
8	SAAMENKIELISET SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT.....	18
8.1	Auttaja-Aslak toiminta.....	18
8.2.	Saamenkielinen toiminnanohjaaja.....	18
8.3	Hoivatyöntekijä.....	18
8.4	Terveydenhoitaja.....	19
8.5	Kotisairaanhoitaja.....	19
8.6	Yhteispalvelupiste.....	19
10	VAPAA-AJAN TOIMINTA.....	20
10.1	Ikäihmisten kohtaamispaikat.....	20
10.2	Seurakunta.....	20
10.3	Muut toimijat.....	20
11	YHTEYSTIETOJA.....	20
11.1	Kunnan puhelinnumeroita.....	21
11.2	Muiden toimijoiden puhelinnumeroita.....	22

Alkusanat

Tämä opas on suunnattu ikäihmisille ja heidän läheisilleen Utsjoen kunnassa. Oppaasta löydät tietoa keskeisimmistä sosiaali- ja terveystoimen palveluista sekä puhelinnumerot vastuuhenkilöille.

Utsjoen kunnassa on tavoitteena turvata ikäihmisten asuminen mahdollisimman pitkään kotonaan niin halutessaan. Ottamalla yhteyttä sosiaali- ja terveystoimeen saat lisätietoa palveluista ja tukitoimista. Oppaassa olevat palveluhinnat voivat muuttua vuosittain, joten tarkistathan ajan tasalla olevat tiedot vastuuhenkilöiltä.

Päivitetty toukokuussa 2022

1. ASUMISTA TUKEVAT PALVELUT

1.1 Kotipalvelu

Kotipalvelun tarkoituksena on tukea turvallista kotona asumista sekä edistää elämänhallintaa ja osallisuutta tilanteissa, joissa ikä, sairaus tai vamma heikentää omaa toimintakykyä. Omatoimisuuden ja omien voimavarojen tukeminen kuntouttavalla työotteella on tärkeä periaate kotipalvelun työssä.

Jokaisen asiakkaan kanssa tehdään yksilöllinen hoito- ja palvelusuunnitelma, jossa huomioidaan palveluiden tarve ja asiakaslähtöisyys. Palveluita kohdennetaan niitä eniten tarvitseville ja hoivan sekä huolenpidon tehtävät ovat ensisijaisia. Asiakkaan kieli ja kulttuuri otetaan huomioon palveluita suunniteltaessa sekä toteuttaessa.

Avopalvelunohjaaja	puh. 040 843 6216
Kotipalvelu Karigasniemi	puh. 0400 813 216 / 040 486 7109
Kotipalvelu Utsjoki	
Seitakartano ja avopalvelukeskus	puh. 040 866 7450
Kenttätyö	puh. 040 181 0278

1.2 Kotisairaanhoito

Kotisairaanhoito on lääkärin määräämää kotona tapahtuvaa sairaanhoitoa. Se on tarkoitettu henkilöille, jotka sairautensa tai toimintakykynsä alentumisen vuoksi eivät voi käyttää muita avoterveyden- ja sairaanhoidon palveluja. Kotisairaanhoitajan käynnit asiakkaan luona ovat pääasiassa säännöllisiä hoitosuunnitelmaan perustuvia haavanhoitoja, lääkehoidon toteutusta ja seurantaa, kivun hoitoa ja saattohoitoa. Kotisairaanhoito on maksullista ja perustuu terveydenhuollon asiakasmaksulakiin. Asiakkaan kokonaistilannetta ja palvelutarvetta arvioidaan tarvittaessa avopalvelunohjaajan ja kotisairaanhoitajan yhteisellä kotikäynnillä.

Kotisairaanhoitaja, Utsjoki ja Nuorgam	puh. 040 723 5943
Saamenkielinen kotisairaanhoitaja, Utsjoki	puh. 040 661 9522
Terveydenhoitaja, Karigasniemi	puh. 040 758 2076

1.3 Tukipalvelut

Tukipalveluilla täydennetään kotipalvelun antamaa henkilökohtaista huolenpitoa. Tukipalvelut ovat monesti ensimmäisiä palveluita, joita asiakas

tarvitsee itsenäisen asumisen tueksi. Tukipalveluita voivat saada myös henkilöt, jotka eivät tarvitse muuta kotipalvelun tai kotihoidon palvelua. Tukipalveluita voi saada tilapäisesti tai säännöllisesti. Tukipalveluihin sisältyy alla olevien lisäksi hoivatyöntekijän ja Auttaja-Aslakin käynnit.

Utsjoen kunnan kotipalvelun työntekijät eivät maksa asiakkaan laskuja asiakkaan puolesta, tee ostoja käteisellä tai pankki- tai luottokortilla. Kauppa-asioiden hoitamiseksi asiakkaan tulee perustaa tili kauppaan tai sopia muuten ostosten maksamisesta.

Avopalvelunohjaaja

puh. 040 843 6216

Seuraavassa lyhyesti Utsjoella saatavista tukipalveluista.

1.3.1 Ateriapalvelut

Ateriointimahdollisuus kodin ulkopuolella on Utsjoen avopalvelukeskuksessa.

Kotiin kuljetettavat ateriat kuljetetaan Utsjoen kirkonkylän alueella Avopalvelukeskuksen keittiöltä. Nuorgamin ja Karigasniemen alueilla mahdollisuuksien mukaan kouluilta. Aterioista ja kuljetuksista peritään asiakasmaksu.

Avopalvelukeskuskeittiö

puh. 040 181 0270

1.3.2 Siivouspalvelu

Sosiaalihuoltolain 19§:n mukaista kotipalveluun sisältyvää siivouspalvelua ei erikseen Utsjoen kunnalla ole tarjolla. Pienissä kodin siivouksissa, kuten esimerkiksi wc:n pesu ja pintojen pyyhkiminen kuuluvat kotipalvelun työntekijöiden työtehtäviin. **Siivous ei ole hoitohenkilökunnan tai hoiva-avustajien pääasiallinen tehtävä** vaan edellä mainitut resurssit pyritään keskittämään hoito- ja hoivatyöhön.

Kotitalousvähennystä on mahdollista saada, jos ostat esimerkiksi siivouspalvelua kotiin. Avopalvelun ohjaaja voi auttaa paikallisen palvelutarjoajan etsinnässä.

Avopalvelunohjaaja

puh. 040 843 6216

1.3.3 Pyykkipalvelu

Jos henkilöllä ei ole kotona pyykinpesumahdollisuutta, pyykkipalvelua on saatavissa Utsjoen avopalvelukeskuksessa.

Asiakasmaksuna peritään 4 €/ pieni koneellinen ja 8€/ iso koneellinen.

Pyykin kuljetuksesta perittävät maksut:

- Lähihoitajan kuljettamana työmatkallaan 4 €
- Kuljetus linja-autossa, maksu linja-autotaksan mukainen.

1.3.4 Kuljetuspalvelu

Kuljetuspalvelua voi saada Utsjoella sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain perusteella.

Kuljetuspalveluihin on omat myöntämisperusteet. Myöntämisperusteet ovat luettavissa kunnan nettisivuilta (sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuspalvelun myöntämisperusteet sekä vammaispalvelulain mukaisten palvelujen myöntämisperusteet ja soveltamisohjeet). Tarvittaessa myöntämisperusteista voi olla yhteydessä suoraan avopalvelun ohjaajaan.

Kuljetuspalvelun tavoitteena on tukea asiakkaan itsenäisen elämisen mahdollisuuksia kotona sekä mahdollistaa asioiden hoitamista ja sosiaalisia suhteita.

Lääkärissä käynnin ja muiden terveyskeskus palveluiden käytöstä aiheutuvat matkakustannukset korvaa KELA.

Avopalvelunohjaaja

puh. 040 843 6216

1.3.5 Päivätoiminta

Utsjoen kunnassa päivätoimintaa on järjestetty Aspa-koti Goahissa. Ohjattua toimintaa on neljänä päivänä viikossa. Toimintaan voivat osallistua kaikki halukkaat. Päivätoiminnassa on mahdollisuus askarella, seurustella, retkeillä ja osallistua yhdessä erilaisiin tapahtumiin. Aspasta, avopalvelunohjaajalta ja kotipalvelusta on saatavilla joka kuukausi vaihtuva päivätoiminnan ohjelma.

Aspa -koti Gohti puh. 040 170 445

2 PALVELUMAKSUT KOTIPALVELU JA KOTISAIRAANHOITO

Kotipalvelusta peritään kuukausimaksu, joka määritellään asiakkaan palvelumäärän ja ruokatalouden tulojen perusteella. Tilapäisistä palveluista peritään kiinteät käyntihinnat.

Tilapäisen kotipalvelun ja tukipalveluiden maksut 2022.

Palvelu		Hinta €
Ateriapalvelu	Avopalvelukeskuksessa Ateria pakattuna Aterian kotiin kuljetus	5,30€/kerta 5,80€/kerta 4,00€/kerta
Vaatehuolto	Pyykinpesu-pieni kone Pyykinpesu- iso kone Pyykin kuljetus kodinhoitajan mukana	4,00€/kerta 8,00€/kerta 4,00€/kerta
Kotipalvelu	Tilapäinen käynti Hoivatyöntekijä Auttaja Aslak	8 €/tunti 2€/tunti 2€/tunti
Kylvetyspalvelu	Sauna ja kylvetys	5€/kerta
Turvapalvelumaksu		17€/kk

3 OMAISHOIDON TUKI

Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoitamista omaisen tai muun läheisen henkilön toimesta.

Omaishoidon tukea voidaan myöntää pitkä- sekä lyhytaikaisen hoidontarpeen perusteella silloin, kun omaisen antama hoito on hoidettavan edun mukaista ja edellytykset omaishoidon toteuttamiseksi ovat olemassa. Omaishoidon tuki on kokonaisuus, joka muodostuu hoidettavalle annettavista tarvittavista palveluista sekä hoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista.

Omaishoidon tuki ei ole subjektiivinen oikeus, vaan harkinnanvarainen etuus, jota kunta järjestää sitä varten varaamiensa määrärahojen rajoissa. Määrärahaa ei saa ylittää ilman valtuuston päätöstä.

Lisätietoa omaishoidon tuen myöntämisperusteista ja hakemisesta voi lukea Utsjoen kunnan nettisivuilta omaishoidon tuen myöntämisperusteet ja soveltamisohjeet - dokumentista. Tarvittaessa lisätietoa antaa myös avopalvelun ohjaaja.

Avopalvelun ohjaaja

puh. 040 8436 216

Omaishoidon tuen hoitopalkkiot v. 2022

Utsjoen Perusturvalautakunta on hyväksynyt omaishoidon tukena maksettavat hoitopalkkiot vuodelle 2022 seuraavasti:

Hoitoisuusryhmät määräytyvät hoidettavan hoitoisuuden perusteella.

- **1 ryhmä 847,22 €** (hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen aikana maksettava vähimmäispalkkio)
- **2 ryhmä 692,98 €** (runsaasti hoitoa ja huolenpitoa tarvitsevat)
- **3 ryhmä 528,71 €** (melko paljon hoitoa ja huolenpitoa tarvitsevat).
- **4 ryhmä 423,61 €** (joissakin asioissa hoitoa ja huolenpitoa tarvitsevat, sosiaali- ja terveysministeriön vuosittain vahvistama alin hoitotuki).

4 ASUMINEN

4.1 Vuokra-asuminen

Kiinteistö Oy Ringinvatro omistaa vuokra-asuntoja eri puolilla Utsjoen kuntaa. Asuntoja haetaan asuntotoimen kautta.

Tekninen toimisto

puh. 040 181 0264

4.2 Palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen

Palveluasumiseen ja tehostettuun palveluasumiseen hakeudutaan avopalvelun ohjaajan kautta. Hakemuksen palveluasumiseen saa avopalvelun ohjaajalta. Hakemukset käsitellään työryhmässä kerran kuukaudessa.

Avopalvelun ohjaaja

puh. 040 8436 216

Alla lyhyesti palveluasumisesta ja tehostetusta palveluasumisesta.

4.2.1 Aspa -koti Gohti

Utsjoella sijaitseva Aspa -koti Gohti, Utsjoen toimintayksikkö, tarjoaa vammaispalvelulain mukaista itsenäistä asumista tukevaa ja yksilöllistä asumispalvelua eri tavoin vammaisille henkilöille sekä mielenterveys- ja päihdekuntoutujille, että ikäihmisille päivittäin klo 7-21 välisenä aikana. Yöaikaan asukkaat saavat apua terveysaseman vuodeosastolta turvarannekkeen avulla.

Aspa -koti Gohtissa on yhteensä 7 palveluasumiseen tarkoitettua asuntoa, joissa on tupakeittiö, makuuhuone, kylpyhuone ja terassi sekä 1 asunto, jossa on kaksi makuuhuonetta, tupakeittiö, kylpyhuone ja terassi.

Aspa -koti Gohtissa jokainen asukas elää omannäköistä elämää. Tuemme asukkaittemme arjessa selviytymistä kokonaisvaltaisesti huomioimalla heidän omat toiveensa, voimavaransa ja vahvuutensa.

Aspan strategian mukaisesti päivittäistä toimintaa ohjaa henkilökeskeinen toimintatapa.

Aspa -kodin johtaja

puh. 040 779 8441

Aspa -koti Gohti

puh. 040 1704455

4.2.2 Seitakartano

Seitakartano on avopalvelukeskuksen naapurissa sijaitseva palveluasumisyksikkö, jossa asukkaat asuvat omissa vuokra-asunnoissaan. Hoitajat avustavat asiakkaita päivittäisissä toiminnoissa voimavaralähtöisesti ja asiakkaan toiveita kunnioittaen.

4.2.3 Tehostettu palveluasuminen, Dorvu

Tehostettu palveluasuminen on sosiaalihuoltolain mukaista ympärivuorokautista hoivaa ja huolenpitoa kodinomaisessa yksikössä.

Tehostetussa palveluasumisessa asiakas asuu vuokralla omassa asunnossa, johon hän saa hoitoa ympärivuorokautisesti. Tehostettu palveluasuminen on tarkoitettu muistisairaille iäkkäille henkilöille. Avo- tai aviopuolisoille järjestetään mahdollisuuksien mukaan asuminen yhdessä.

Tavoitteena on iäkkään henkilön asuminen samassa ympärivuorokautisessa yksikössä elämänsä loppuun saakka.

5 TERVEYDENHUOLTOPALVELUT

5.1 Diabeteshoitaja

Diabeteshoitaja huolehtii diabeetikkojen ja diabeteksen vaarassa olevien yksilöllisestä hoidonohjauksesta ja seurannasta, määrääaikaistarkastuksista sekä hoidon toteutumisen arvioinnista. Tavoitteena on diabeetikon hyvinvoinnin ja omahoitotaitojen vahvistaminen ja diabeteksen aiheuttamien lisäsairauksien ehkäisy. Diabeteshoitajan vastaanotolla käydään yleensä 3-6kk välein ja lääkärin vastaanotolla vuosittain.

Diabeetikoille tehdään myös yksilöllisen hoitosuunnitelman mukaisesti silmänpohjakuvauksia, joihin tulee kutsukirje.

Diabeteshoitaja

puh. 040 758 2076

5.2 Ravitsemusneuvonta

Ravitsemusneuvontaa annetaan tarvittaessa kaikille, jotka ovat kiinnostuneita oman terveytensä parantamisesta. Ravitsemusneuvonta on aina yksilöllistä ja ruokavalion suunnittelussa otetaan perussairauden lisäksi huomioon myös muut ruokavaliohoitoa vaativat tilat tai sairaudet sekä makumieltymykset.

Ravitsemusneuvontaa antavat oman alueen terveydenhoitajat.

5.3 Muistineuvola

Muistineuvolan tavoitteena on tunnistaa ja todeta muistisairaudet jo alkuvaiheessa sekä ohjata asiakas hoidon ja tuen piiriin, vahvistaa asiakkaan toimintakykyä ja itsenäistä selviytymistä, antaa asiakkaalle ja hänen läheisilleen tietoa muistisairauksista ja niiden hoidosta eri vaiheissa.

Utsjoen kunta ostaa geriatriin etävastaanottoa ostopalveluna yksityiseltä palveluntuottajalta. Äidinkieleltään pohjoissaamenkielinen kotisairaanhoidaja toimii muistihoidtajana koko kunnassa ja hänellä on muistihoidajan koulutus. Muistineuvolatoimintaa toteutetaan kotikäynnin ja vastaanotolla.

Muistihoidtaja

puh. 040 661 9522

5.4 Mielensterveys- ja päihdepalvelut

Psykiatrinen sairaanhoidtaja palvelee asiakkaita mm. elämän kriiseissä ja mielensterveysongelmissa. Palvelut ovat luottamuksellista ja maksuttomia. Psykiatriin vastaanotto toteutetaan etäpalveluna

Psykiatrinen sairaanhoitaja

puh. 040 749 4216

5.5 Fysioterapia ja apuvälinepalvelut

Fysioterapian tavoitteena on tukea ja edistää asiakkaan hyvinvointia, terveyttä sekä liikkumis- ja toimintakykyä huomioiden asiakkaan omat voimavarat ja toimintaympäristön haasteet. Fysioterapian menetelmiä ovat neuvonta ja ohjaus, terapeuttinen harjoittelu, manuaalinen ja fysikaalinen terapia sekä apuvälinepalvelut. Fysioterapeuttiseen ohjaukseen ja neuvontaan sekä hoitoihin tarvitsee terveystieteiden lääkärin lähetteen. Asiakkaan tulee itse varata aika fysioterapiaan.

Ajanvaraus ja apuvälinepalvelut ma-to klo 8-16 ja pe klo 8-12 puh. 040 181 0287

Fysioterapian käyntimaksu on 11,60 €. Apuvälinepalvelut ovat kuntalaisille maksuttomia. Fysioterapian ryhmiin osallistuminen on maksutonta.

5.6 Hammashoitola

Avoimma ma-to 8-16, pe 8-14

Ajanvaraus puh. 040 181 0290

Kiireetön ajanvaraus hammaslääkärille annetaan hoidon tarpeen arvioinnin jälkeen. Kiireettömään hammashoittoon pääsy tapahtuu viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluessa. Kiireelliset särkytapaukset pyritään hoitamaan päivystystoimintana saman päivän aikana Utsjoen terveystieteiden hammashoitolassa.

Viikonloppuisin ja arkipäivinä järjestetään kiireelliseen hoitoon Lapin läänin kuntien yhteistyönä hammaslääkäripäivystys puh. 010 633 8330 klo 9.30-12.

5.7 Terveystieteiden vastaanotto

Utsjoen terveystieteiden keskus

Seitatie 1A

99980 Utsjoki

Puh. 040-181 0285 ja 040-181 0286

Neuvonnassa hoidetaan ajanvaraukset, ilmoittautuminen vastaanotolle, reseptien uusiminen ja luovutus sekä asiakasmaksut.

Uusittavat reseptit toimitetaan neuvontaan viimeistään kaksi viikkoa ennen lääkkeen loppumista.

Päivystysvastaanotto

Päivystyspoliklinikka on tarkoitettu potilaille, joiden sairaus vaatii välitöntä hoidon arviointia ja hoitoa, ja joiden hoitoa ei voida siirtää ilman merkittävää terveydellistä haittaa myöhemmäksi.

Ajanvaraus päivystykseen klo 8-16 puh. 040 181 0285

Klo 9-11 välillä puhelut eivät ohjaudu takaisinsoittojärjestelmään, vaan puheluihin vastaa sairaanhoitaja suoraan.

Päivystys iltaisin-, viikonloppuisin ja arkipyhinä

Lääkäripäivystys on Ivalon terveystieteiden keskuksessa, puh. 040 770 9187.

Utsjoen terveystieteiden keskuksen vuodeosaston hoitaja tekee hoidontarpeenarvion puhelimitse puh 040 1810281 tai 040 1810282. Sairaanhoitaja konsultoi päivystävää lääkärinä.

Ivalon terveystieteiden keskukseseen voi olla yhteydessä myös suoraan; päivystävä sairaanhoitaja puh 040 770 9187.

Röntgen

Utsjoen terveystieteiden keskuksessa ei oteta röntgenkuvia vaan aika varataan Ivalon terveystieteiden keskukselle ma – to p. 040 188 7400 (ma – to klo 8:00 – 11:30, 12:00 – 15:00, pe klo 8:00 – 11:30, 12:00 – 14:00) tai sähköisesti Inarin kunnan sivuilta. Röntgenkuvauksiin tarvitaan lääkärin lähete.

Hammashoidon röntgenkuvat otetaan hammaslääkärin vastaanoton yhteydessä Utsjoen terveystieteiden keskuksessa.

Terveystieteiden keskuksessa voidaan kuvata hammashoitolan tiloissa pieniä niveliä esim. sormesta.

Laboratorio

Utsjoen terveystieteiden keskuksen laboratorio toimii ajanvarauksella, puh. 040 1810286

Lapin keskussairaalan tai OYS:n määräämät näytteet otetaan vain ajanvarauksella maanantaisin ja keskiviikkoisin.

Ennen näytteenottoa muista valmistautua oikein:

- Paastonäytteisiin 10-12 h paasto. Lasi vettä sallittu.
- Kilpirauhaskokeet: Ei lääkettä aamulla ennen verinäytteenottoa, näyte otettava ennen klo 10

Karigasniemellä laboratorion näytteenotto maanantaisin klo 8-10, ajanvaraus, puh. 040 758 2076

5.8 Vuodeosasto

Utsjoen terveysasema/Vuodeosasto
Seitatie 1B
99980 Utsjoki

Hoitotyön johtaja	puh. 040 181 0280
Vastaava sairaanhoitaja	puh. 040 655 0250
Hoitajat	puh. 040 181 0281 / 040 181 0282

Vuodeosaston vierailuajat ovat klo 13.00 – 19.00 ja muina aikoina sopimuksen mukaan.

Vuodeosaston asiakasmaksut:

- Pitkäaikaisesta laitoshoidosta peritään potilaan maksukyvyn mukaan määräytyvä maksu asiakasmaksulain mukaan, vähimmäiskäyttövara pitkäaikaisessa laitoshoidossa 112 €
- Lyhytaikaisessa laitoshoidossa hoitopäivämaksu 49,60 €
- Maksukatko 692 €
- Hoitopäivämaksu maksukatton ylittymisen jälkeen 22,80 €
- Päivämaksu omaishoitajan vapaan ajalta 11,60 €

5.9 Rintamaveteraanien kuntoutus

Utsjoen kunta järjestää utsjokelaisille rintamaveteraaneille kuntoutusta valtiokonttorin vuosittain osoittamien määrärahojen puitteissa. Hakulomakkeita saa terveyskeskuksesta ja kunnanvirastolta.

6 POTILAS- JA SOSIAALIASIAMIES

Kun potilas tai sosiaalihuollon asiakas kokee tulleen sosiaali- tai terveydenhuollon palveluissa väärin kohdelluksi, hän voi selvittää tilannettaan potilasasiamiehen tai sosiaaliasiamiehen kanssa.

Potilasasiamiehen ja sosiaaliasiamiehen palvelut ovat maksuttomia.

6.1 Potilasasiamies

Potilasasiamiehen tehtävänä on neuvoa ja avustaa potilaan oikeuksiin liittyvissä asioissa. Lapin sairaanhoitopiirin potilasasiamies toimii myös Inarin, Utsjoen, Kittilän, Kolarin, Pellon ja Muonion-Enontekiön perusterveyshuollon potilasasiamiehenä.

Potilasasiamies

puh. 040 506 0083

6.2 Sosiaaliasiamies

Sosiaaliasiamiehen palvelut antavat neuvoa oikeuksiin ja sosiaalihuoltoon liittyvissä asioissa. Sosiaaliasiamieheen voi olla yhteydessä myös, jos on tyytymätön saamaansa palveluun tai kohteluun sosiaalihuollossa.

Neuvonta ti klo: 12-15 ja ke-to klo 10-13

puh. 050 341 5244

7 SOSIAALIPALVELUT

7.1 Sosiaalityö ja sosiaaliohjaus

Sosiaalityö on sosiaalihuoltolain 15 §:n mukainen sosiaalipalvelu. Sosiaalityöllä tarkoitetaan asiakas- ja asiantuntijatyötä, jossa rakennetaan yksilön, perheen tai yhteisön tarpeita vastaava sosiaalisen tuen ja palvelujen kokonaisuus, sovitetaan se yhteen muiden toimijoiden tarjoaman tuen kanssa sekä ohjataan ja seurataan sen toteutumista ja vaikuttavuutta.

Sosiaaliohjauksella tarkoitetaan sosiaalihuoltolain 16 §:n mukaan yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen neuvontaa, ohjausta ja tukea palvelujen käytössä sekä yhteistyötä eri tukimuotojen yhteensovittamisessa. Tavoitteena on yksilöiden ja perheiden hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen vahvistamalla elämänhallintaa ja toimintakykyä.

Sosiaalityöntekijä	puh. 040 577 7045
Sosiaaliohjaaja	puh. 040 676 5004
Sosiaalitoimen kanslisti	puh. 040 181 0269

7.2 Toimeentulo

7.2.1 Toimeentulotuki

Toimeentulotuki on viimesijainen ja lakisääteinen toimeentuloa turvaava etuus. Perustoimeentulotukea haetaan Kelasta. Ennaltaehkäisevää ja täydentävää toimeentulotukea haetaan kunnasta. Ennaltaehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen hakeminen edellyttää ensin perustoimeentulotuen hakemista Kelasta. Ennaltaehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen soveltamisohjeista voi lukea Utsjoen kunnan nettisivuilta Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen soveltamisohjeet –dokumentista.

Toimeentulotuen hakemiseen voi pyytää apua avopalvelun ohjaajalta, sosiaalityöntekijältä tai sosiaaliohjaajalta.

Avopalvelun ohjaaja	puh. 040 8436 216
Sosiaalityöntekijä	puh. 040 577 7045
Sosiaaliohjaaja	puh. 040 676 5004

7.2.1 Välitystili ja edunvalvonta

Välitystilipalvelua voidaan tarjota, jos on sellaisia talouden hallinnan vaikeuksia, jotka vaarantavat henkilön perustarpeiden täyttymisen.

Välitystilipalvelussa asiakkaan kanssa tehdään sopimus, jonka perusteella asiakkaan tulot ohjataan sosiaalitoimen hallinnassa olevalle välitystilille. Tililtä maksetaan sovitut kulut, esim. vuokra, ruoka ja apteekkimenot. Lisäksi sovitaan, miten ja kuinka usein asiakas saa käyttöönsä tarvitsemansa käyttövarat. Palvelun tarkoituksena on turvata asiakkaan tulojen riittäminen hänen perustarpeisiinsa.

Edunvalvojan määrääminen on viimesijainen keino järjestää asioiden hoito. Edunvalvojan määrääminen edellyttää, että apua tarvitsevan henkilön asiat eivät tule asianmukaisesti hoidetuiksi muilla tavoin. Ennen edunvalvojan hakemista on hyvä miettiä, saadaanko asiat vielä hoidetuiksi muilla keinoin. Edunvalvontaa haetaan digi- ja väestötietovirastosta.

Lisätietoa:

Sosiaalityöntekijä	puh. 040 577 7045
Sosiaaliohjaaja	puh. 040 676 5004

7.2.2 Talous- ja velkaneuvonta

Oikeusavun ja talous- ja velkaneuvonnan vastaanotto toimii vain ajanvarauksella.

Talous- ja velkaneuvonnan puhelinpalvelu

ma-pe klo 9.00 – 11.00 ja 13.00 – 15.00 puh. 029 566 1567

7.3 Vammaispalvelut

Kunnan on huolehdittava siitä, että vammaiselle tarkoitetut palvelut ja tukitoimet järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisina kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Vammaisella henkilöllä tarkoitetaan vammaispalvelulaissa henkilöä, jolla on vamman tai sairauden johdosta pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoriutua tavanomaisista elämän toiminnoista. Vammaisuus/vaikeavammaisuus arvioidaan jokaisen tukimuodon osalta erikseen.

Vammaispalvelulain mukaiset palvelut ja tukitoimet jaetaan vaikeavammaisille tarkoitettuihin ja kaikille vammaisille tarkoitettuihin palveluihin ja tukitoimiin.

Vammaispalvelulain mukaisia palveluja ja tukitoimia järjestetään silloin kun vammaisen henkilö ei saa riittäviä tai hänelle sopivia palveluja muun lain nojalla. Poikkeuksena on kehitysvammalaki, joka on säädetty toissijaiseksi vammaispalvelulakiin nähden.

7.4 Sosiaali- ja kriisipäivystys

Sosiaalipäivystys vastaa kiireelliseen sosiaaliavun tilanteisiin. Kiireettömissä tilanteissa voi asioida arkisin puhelinaikoina sosiaalityöntekijän kanssa.

Sosiaalipäivystys virka-aikana	puh. 040 701 4440
Sosiaalipäivystys virka-ajan ulkopuolella ja viikonloppuisin	puh. 040 726 696
Sosiaalityöntekijä	puh. 040 577 7045

Sosiaalipäivystyksen kiireellisiä tehtäviä ovat esimerkiksi:

- äkilliset ja odottamattomat kriisitilanteet
- vanhusten/vammaisten kotona pärjääminen
- muut sosiaalisen hädän tilanteet, joissa tarvitaan välittömästi sosiaalityötä

7.5 Päihdetyö

Päihdehuollon palveluja annetaan henkilöille, joilla on päihteiden käyttöön liittyviä ongelmia. Palveluja annetaan myös päihdeongelmaisen perheelle ja läheisille. Palvelu on maksutonta.

Päihteisiin liittyvää hoitoa, tukea, ohjausta ja neuvontaa antaa sosiaaliohjaaja ja sosiaalityöntekijä. Voit olla yhteydessä myös kunnan muihin sosiaali- ja terveystoimen työntekijöihin.

Päihdetyöhön sisältyy ohjausta ja neuvontaa sekä yksilöllinen palvelukokonaisuus päihdeettömyyden tukemiseen. Ota rohkeasti yhteyttä, jos oma tai läheisesi päihteidenkäyttö huolestuttaa. Pohditaan yhdessä tilannettasi ja miten edetä. Tärkeää on, ettet jää yksin.

Sosiaalityöntekijä	puh. 040 577 7045
Sosiaaliohjaaja	puh. 040 676 5004

8 SAAMENKIELISET SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Saamelaisten kielellisten ja kulttuuristen oikeuksien toteuttamiseksi on valtion talousarviossa ollut vuodesta 2002 lähtien erillinen valtionavustus. Valtionavustus maksetaan Saamelaiskäräjien kautta saamelaisten kotiseutualueen kunnille.

8.1 Auttaja-Aslak toiminta

Toiminnan tavoitteena on tukea ja auttaa saamenkielisiä vanhuksia omakielisen ja kulttuurisen tuen avulla kotona selviytymisessä. Auttaja-Aslakin tehtäviin kuuluu pihatöissä sekä kodin töissä avustaminen, mm. polttopuiden tekeminen sekä kauppa-asioissa avustaminen.

Auttaja-Aslak varaa aikaa myös yhdessäoloon, kuunteluun ja keskusteluun.

Auttaja-Aslak Utsjoki puh. 0400 858 216

Auttaja-Aslak Karigasniemi puh. 040 760 0460

8.2. Saamenkielinen toiminnanohjaaja

Toiminnan tavoitteena on turvata terveyskeskuksen vuodeosastolla, avopalvelukeskuksessa, Seitakartanossa ja omissa kodeissaan asuville oikeus omakieliseen ja oman kulttuurin mukaiseen aktiiviseen elämään toimintakykyä ylläpitävän viriketoiminnan ja ulkoilun avulla. Lisäksi toiminnanohjaaja tekee mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Toiminnanohjaaja puh. 040 481 3565

8.3 Hoivatyöntekijä

Hoivatyöntekijän tehtävänä on madaltaa laitos- ja avopalveluiden välistä kynnystä sekä edistää saamelaisten asiakkaiden omatoimisuutta ja osallisuutta yhteisössään. Hoivatyöntekijä avustaa kotitöissä, esim. piensiivouksissa sekä seurustelee ja toteuttaa viriketoimintaa ikäihmisten kanssa. Hoivatyöntekijä auttaa myös kauppa-asioinneissa. Hoivatyöntekijä tekee yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Hoivatyöntekijä Utsjoki puh. 0400 859 216

Hoivatyöntekijä Karigasniemi

puh. 040 485 5859

8.4 Terveydenhoitaja

Saamenkielisen terveydenhoitajan tehtävänä on turvata omakieliset palvelut kunnan asukkaille. Työ on väestövastuista ja tarkoituksena on tavoittaa koko kunnan saamelainen väestön, työterveyshuoltoa lukuun ottamatta. Työn tavoitteena on edistää saamelaisten terveyttä, ennaltaehkäistä sairauksia ja tukea kotona selviytymistä.

Terveydenhoitaja

puh. 040 682 2348

8.5 Kotisairaanhoidaja

Kotisairaanhoido on lääkärin määräämää kotona tapahtuvaa sairaanhoidoa. Se on tarkoitettu henkilöille, jotka sairautensa tai toimintakykynsä alentumisen vuoksi eivät voi käyttää muita avoterveyden- ja sairaanhoidon palveluja. Kotisairaanhoidajan käynnit asiakkaan luona ovat pääasiassa säännöllisiä hoitosuunnitelmaan perustuvia haavanhoitoja, lääkehoidon toteutusta ja seurantaa, kivun hoitoa ja saattohoitoa. Kotisairaanhoido on maksullista ja perustuu terveydenhuollon asiakasmaksulakiin.

Saamenkielinen kotisairaanhoidaja

puh. 040 661 9522

8.6 Yhteispalvelupiste

Utsjoella yhteispalvelupiste antaa neuvontaa Kelan etuuksien hakemisessa ja ottaa vastaan lomakkeita. Yhteispalvelupiste sijaitsee kunnantalolla

Palveluneuvoja Raimo Länsman

puh. 040 718 9494

10 VAPAA-AJAN TOIMINTA

10.1 Ikäihmisten kohtaamispaikat

Sámi Soster ry:n työntekijänä Utsjoen kunnassa toimii Merja Pieski. Toimintana on mm. ikäihmisille suunnatut matalan kynnyksen kohtaamispaikat Karigasniemellä, Utsjoella ja Nuorgamissa.

Lisätietoja

Merja Pieski

puh. 040 138 1616

10.2 Seurakunta

Seurakunta vierailee avopalvelukeskuksessa kaksi kertaa kuukaudessa ja järjestää Karigasniemellä Ilolas boddu -tuokion kerran kuussa.

Lisätietoja:

Diakonityöntekijä

puh. 040 844 6259.

Numerosta voi myös sopia ajan kotikäyntiin tai kohtaamiseen seurakunnan tiloissa tai vaihtaa kuulumisia.

10.3 Muut toimijat

Utsjoella toimii useita järjestöjä ja seuroja, jotka järjestävät toimintaa ikäihmisille, mm. Lapin näkövammaiset ja Lapin muistiyhdistys. Tapahtumista ilmoitetaan Inarilaisessa.

11 YHTEYSTIETOJA

11.1 Kunnan puhelinnumeroita

Perusturvajohtaja	040 574 8499
Hoitotyön johtaja	040 181 0280
Sosiaalityöntekijä	040 577 7045
Avopalvelun ohjaaja	040 843 6216
Terveyskeskus vastaanotto ja ajanvaraus	040 181 0285
Terveydenhoitaja, Karigasniemi	040 758 2076
Terveydenhoitaja, Utsjoki	040 682 2348
Kotisairaanhoidaja, Utsjoki ja Nuorgam	040 723 5943
Saamenkielinen kotisairaanhoidaja, Utsjoki	040 661 9522
Psykiatrinen sairaanhoidaja	040 749 4216
Fysioterapeutti	040 181 0287
Hammashoidon ajanvaraus	040 181 0290
Vuodeosasto	040 181 0281
Avopalvelukeskuksen keittiö	040 181 0270
Karigasniemen koulukeittiö	040 181 0258
Kotipalvelu, Karigasniemi	0400 813 216
Kotipalvelu, Utsjoki	040 866 7450
Kotipalvelu, kenttätyö Utsjoki	040 181 0278
Toiminnanohjaaja	040 481 3565
Auttaja-Aslak, Karigasniemi	040 760 0460
Auttaja-Aslak, Utsjoki	0400 858 216
Hoivatyöntekijä, Karigasniemi	040 485 5859
Hoivatyöntekijä, Utsjoki	0400 859 216
Tekninen toimisto	040 181 0264
Rakennustarkastaja	0400 158 561

11.2 Muiden toimijoiden puhelinnumeroita

Utsjoen seurakunta:

- Kirkkoherra **0400 392 224**
- Diakoniatyöntekijä **040 844 6259**
- Suntio **040 549 2542**
- Nuorisotyöntekijä **040 7431859**

Aspa-koti Gohti

- Aspa-kodin johtaja **040 779 8441**
- Työntekijät **040 170 4455**

Utsjokisuun kyläyhdistys, kylätalo Giisa **040 822 8889**

Karigasniemen kyläyhdistys, kylätalo Saivu **040 728 6822**

Ivalon apteekki **010 281 7215**

Ivalon terveyskeskus

- Ajanvaraus **040 188 7400**
- Päivystävä sairaanhoitaja 24h/vrk **040 770 9187**

Saamelaiskäräjien sosiaali- ja terveystieteeri **040 182 9998**

Yhteispalvelupiste (kela, poliisi, te-toimisto) **040 718 9494**

Potilasasiamies, Lapin keskussairaala **040 506 0083**

Sosiaaliasiamies **050 341 5244**

Kela taksin tilausnumero Lapin alue, Menevä Oy **0800 302 240**